

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: oponent

Autor/ka práce: Lucie Horáková

Název práce: Analýza mediace v sociologii

Vedoucí práce: prof. RNDr. Jan Hendl, CSc

Oponent/tka: PhDr. Ing. Petr Soukup

Navržené hodnocení: velmi dobře

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Cíle práce jsou jasně formulovány. Nemám žádné výhrady.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Autorka téměř výhradně využívá cizojazyčné texty, ostatně téma v českém jazyce dosud pojednáno není.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Jsou používány mezinárodní datové soubory GSS a ISSP. K datům samotným výhrady nemám, k jejich využití ovšem ano (viz dále).

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Výklad je jasný, autorka na můj vkus moc podléhá výsledkům statistických testů (opět srov. dále).

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých? Jednotlivá zjištění autorky jsou dostatečně jasně oddělena od převzatých tvrzení.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Odkazový aparát v pořádku.

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

Výklady o path analysis jsou nepřesné, jde též „jen“ o sadu regresních analýz.

Chybí definice kauzality a diskuse o tom nakolik je možné kauzalitu postihnout různými designy sběru dat (zejména průřezová vs. longitudinální příp. experimentální).

Zcela v práci chybí modely pro výhradně kategoriální proměnné – tj. loglineární modely a zejména jejich specifický podtyp logitových modelů.

Rovnice 4.1. je zapsána na levé straně chybně, chybí výraz pro šanci.

Obecně jsou ve všech rovnicích dolní indexy označeny běžným písmem, což je krajně neobvyklé a matoucí. Není jasné proč se užívá SPSS případně s doplňkem proces a neuvádí se některý software pro SEM (AMOS, MPlus, Lisrel, EQS), který má běžně model sloužící pro vyhodnocení moderace (zejména počítáním přímých a nepřímých efektů) implementován. Nerozumím tomu, proč speciální balíček v R je jen popsán (ovšem velice kuse) a nepoužit. Jde o freeware, tedy nic nebránilo jeho užití a jde o prostředek zcela nevhodnější pro dané analýzy.

Kladu si otázku, proč je místo českých dat užito studie GSS 2016? Má to nějakou přednost?

Oceňuji zejména představení tématu českému čtenáři, studium velkého objemu literatury a praktické ukázky s interpretacemi. Ty by mohly téměř učebnicově sloužit zájemcům o problém mediace.

Na můj vkus se ale autorka moc soustředí na výsledky statistických testů a ignoruje (naštěstí ne vždy) velikost koeficientů (tj. věcný rozměr problému). Diskutabilní je zda, index determinace o velikost 0.096 je příznivý. Zcela podivné je kategorizovat spojitou proměnnou (s dlouhou stupnicí) pro účely binární logistické regrese. Opravdu nešlo nalézt nějakou dichotomickou proměnnou?

U analýzy z dat ISSP2012 mám velkou pochybnost o spojitém modelu, protože závisle proměnná bude drasticky sešikmená a bez transformace se s ní korektně v lineární regresi pracovat nedá. Dichotomický model zde naopak dává věcně smysl.

Celkově navrhuji v případě kvalitní obhajoby hodnotit práci výsledkem velmi dobře.

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Jaké by byly výhody užití software pro strukturní modely pro modely moderace?

Proč je místo českých dat užito studie GSS 2016?

Proč byla dichotomizována spojitá proměnná s dlouhou stupnicí?

Celkové hodnocení práce: velmi dobře

Práce je tématem zajímavá, trpí některými nedostatky. Práci doporučuji k obhajobě, při kvalitní obhajobě navrhuji hodnocení velmi dobře.

Datum: 12. 6. 2017

Podpis: Petr Soukup